

Sygn. akt VI U 3024/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2020 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: D. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 29 lipca 2019 r., znak: (...)

w sprawie: D. J.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania

1) oddala odwołanie;

2) wniosek ubezpieczonej D. J. z dnia 22 lipca 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury, w treści którego ubezpieczona powołuje się na nową okoliczność w postaci wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygnatura akt P 20/16 przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sygn. akt VIU 3024/19

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. złożonym w organie rentowym w tej samej dacie ubezpieczona D. J., powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., wniosła na podstawie art. 145a Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. skargę o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o przyznaniu jej emerytury i jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ponadto w treści tego pisma ubezpieczona wносиła także o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania wyżej wskazanego przepisu. Wraz z tym pismem ubezpieczona złożyła prośbę o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., motywując swoją prośbę o przywrócenie terminu tym, iż nie wiedziała o takiej decyzji i wносиła ona o pozytywne rozpatrzenie jej prośby. Decyzją z dnia 29 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w związku ze skargą o wznowienie postępowania ubezpieczonej D. J. z dnia 22 lipca 2019 r. oraz wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z dnia 22 lipca 2019 r. na podstawie art. 59 § 1, art. 149 § 3 oraz art. 145a § 2 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. Dziennik Ustaw z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm., w związku z art. 83b ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie Ubezpieczeń Społecznych Dziennik Ustaw z 2019 r. poz. 300 z późn. zm. odmówił przywrócenia ubezpieczonej D. J. terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania oraz odmówił wznowienia

postępowania. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 21 marca 2019 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. orzekający, że art. 25 ust. 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie, w jakim dotyczył urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej Ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym organ rentowy zgodnie z artykułem wskazał, że zgodnie z art. 145a paragraf 2 k.p.a. ubezpieczona mogła wnieść do organu rentowego skargę o wznowienie postępowania w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego wskazanego wyżej, to jest do dnia 21 kwietnia 2019 r., ale ponieważ dni 21-szy i 22-gi kwietnia 2019 r. były dniami ustawowo wolnymi od pracy świętami Wie..., Wielkiejnocy, tym samym na podstawie art. 57 § 3 i § 4 k.p.a. termin do zgłoszenia skargi o wznowienie postępowania upływał w dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy to jest 23 kwietnia 2019 r. Organ rentowy wskazał, że skoro skarga ubezpieczonej wpłynęła do zakładu w dniu 22 lipca 2019 r. to jest po ustawowym terminie, a w piśmie z dnia 22 lipca 2019 r., w którym ubezpieczona zwróciła się o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania ubezpieczona nie uprawdopodobniła, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy i nie zachowała siedmiodniowego terminu do złożenia wniosku, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych z mocy art. 58 § 1 i § 2 k.p.a. odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi i tym samym wystąpił brak podstaw do wznowienia postępowania w sprawie. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona D. J.. Domagała się ona wznowienia postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego precyzując, że zgodnie z art. 145a § 2 k.p.a. nie wniosła do organu rentowego skargi o wznowienie postępowania w wymaganym terminie ze względu na stan swojego zdrowia, ponieważ od dłuższego czasu ma ona torbiele na wątrobie, a 7 czerwca 2017 r. przeszła poważną operację wątroby. Ubezpieczona podnosiła, że jej stan zdrowia wymaga częstych wizyt kontrolnych na badaniach w B., a poza tym podnosiła, że jest osobą już mniej sprawną i bez możliwości niezwłocznego dojazdu. Nie posiada też prawa jazdy ani samochodu, jest uzależniona od innych osób, a niezłożenie wniosku w wyznaczonym terminie było nie było działaniem celowym z jej strony. Spowodowane było tylko i wyłącznie złym stanem jej zdrowia. W związku z tym zwróciła się ona o pozytywne rozpatrzenie sprawie, a na rozprawie sprecyzowała, że ubezpieczona domaga się zmiany zaskarżonej decyzji i przywrócenia jej terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej decyzją przyznającą jej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczona D. J., urodzona (...), decyzją z dnia 13 czerwca 2008 r. otrzymała..., decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. otrzymała emeryturę od dnia (...r., to jest od osiągnięcia skróconego wieku emerytalnego. Podstawą prawną przyznania emerytury był art. 46 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Następnie decyzję o przyznaniu emerytury z dnia 11 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 czerwca 2015 r. to jest od miesiąca, w którym ubezpieczona złożyła wniosek o to świadczenie od 1-szego dnia miesiąca, w którym ubezpieczona złożyła wniosek o te świadczenie.

[Powód J. D. 00:20:14.792]

Czy ja mogę się zapytać?

[Sędzia Przewodniczący Madej Janusz 00:20:16.328]

Nie, bo Sąd wygłasza ustne uzasadnienie wyroku.

[Powód J. D. 00:20:19.024]

[ns 00:20:19.024]

[Sędzia Przewodniczący Madej Janusz 00:20:20.560]

W dniu 29 lipca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję, odmawiając przywrócenia ubezpieczonej terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania, którą złożyła ona w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Oddziale w B. w dniu 22 lipca 2019 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu. Dokonując kontroli powyższej sądowej powyższej decyzji z punktu widzenia właściwych przepisów prawa

materialnego, Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z art. 58 § 1 k.p.a. w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Zgodnie z kolei z art. 58 § 2 k.p.a. prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przykładowo wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 grudnia 2015 r. III AUa 491/14 termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego z przyczyny orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją określony w artykule 145 litera a § 2 k.p.a. jest terminem o charakterze procesowym wobec czego ma do niego zastosowanie instytucja przywrócenia terminu. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w szczególności dowodu z przesłuchania ubezpieczonej Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczona nie wykazała, aby opóźnienie w przywróceniu terminu..., aby opóźnienie w dochowaniu terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego nastąpiło z przyczyn niezawinionych przez ubezpieczoną. Ubezpieczona tej okoliczności nie uprawdopodobniła jak wymaga tego art. 58 § 1 k.p.a. W szczególności ubezpieczona wskazywała, że zarówno we wniosku o przywrócenie terminu złożonym przez organ ren..., w organie rentowym, jak i na rozprawie w czasie dowodu z jej przesłuchania, że główną przyczyną opóźnienia się w złożeniu skargi o wznowienie postępowania była niewiedza o tym, że taki wyrok Trybunału Konstytucyjnego zapadł i że należy taką skargę złożyć w organie rentowym w terminie miesiąca od wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który to termin w związku z ogłoszeniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw z dnia 21 marca 2019 r. upłynął z dniem 23 kwietnia 2019 r. Nieznajomość wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie jest okolicznością usprawiedliwiającą opóźnienie terminu, ponieważ ten termin biegnie dla wszystkich ubezpieczonych i ma istotne znaczenie procesowe. Jednocześnie Sąd Okręgowy w oparciu o dowód z przesłuchania ubezpieczonej ustalił, że ubezpieczona przeszła poważną operację wątroby 7 czerwca 2017 r., co nie miało żadnego wpływu na kwestię uchybienia terminu, ponieważ od tego czasu upłynęło już..., upłynął już spory okres, a ubezpieczona tłumaczyła, że w związku z tym schorzeniem musi jeździć często na schorzenia..., na kontrole lekarskie, ale to nie jest okoliczność, która uniemożliwiłaby zachowanie terminu do wniesienia odwołania. Jeżeli ubezpieczona jeździła na kontrole lekarskie to tak samo mogła pojechać do ZUS-u złożyć pismo we właściwym terminie, gdyby go oczywiście знаła, jak również mogła taki wniosek wysłać pocztą. Z tego względu Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 ze znacznikiem 14 § 1 k.p.c. w zw. z art. 58 k.p.a. i art. 145a § 1 i § 2 k.p.a. oddalił odwołanie ubezpieczonej, gdyż w jego ocenie nie było podstaw do przywrócenia terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej decyzją emeryt..., o przyznaniu ubezpieczonej emerytury z dnia 11 sierpnia 2015 r. Jeśli chodzi o motywy rozstrzygnięcia wydanego w pkt. 2 wyroku to Sąd Okręgowy miał tutaj na uwadze, że oprócz..., że skarga o wznowienie postępowania administracyjnego nie jest jedynym trybem, w którym może dojść do wzruszenia ostatecznej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyznającej emeryturę. Zważyć bowiem należy, że w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że..., tak, że temu celowi służy art. 114 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W wyroku z dnia 25 września 2013 r. III AUa 1750/12 Lex nr 1386109 Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazał, iż pod pojęciem okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, o których mowa w art. 114 ust. 1 Ustawy emerytalnej rozumieć należy też niezgodność z Konstytucją danej normy prawnej, która stanowiła podstawę wydania decyzji. W trybie art. 114 ust. 1 powyższej Ustawy istnieje więc możliwość wzruszenia przez organy rentowe na wniosek lub z urzędu decyzji wydanych w sprawach emerytalnych i rentowych także w razie późniejszego uznania niezgodności z Konstytucją danej normy prawnej. Dlatego wniesienie ponownego wniosku po uprawomocnieniu się decyzji w zwykły sposób powinno uzasadniać badanie pod kątem przesłanek z art. 114 Ustawy emerytalnej. W wyniku zastosowania instytucji ponownego ustalania prawa do emerytur i rent następuje nadzwyczajna kontynuacja postępowania w tej samej sprawie, a wzruszalność prawomocnych decyzji uregulowana jest odrębnie w Ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niż w k.p.a. Wzruszalność na gruncie art. 114 Ustawy emerytalno - rentowej to szczególny sposób pozbawienia skutków prawnych prawomocnych decyzji emerytalno - rentowych niweczący skutki obiektywnie wadliwych decyzji z mocą wsteczną. Niezależnie od tego Sąd Okręgowy wskazuje, iż przepisy art. 114 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS przewidują znacznie mniej sformalizowane przesłanki uchylenia lub zmiany decyzji i ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości od tych, które określone zostały w przepisach k.p.a. Wynika to z unormowania art. 114 ustępu 1f, który wyłącza stosowanie ustępu 1e m.in. w przypadku, gdy w wyniku uchylenia lub zmiany decyzji z przyczyn wskazanych w art. 114 ust. 1 osoba zainteresowana nabędzie prawo

do świadczenia lub świadczenie w wyższej wysokości. Nie mają bowiem wówczas zastosowania terminy ustanowione w artykule 114 ust. 1e Ustawy emerytalnej po upływie, których nie może już nastąpić uchylenie lub zmiana decyzji, o której mowa w ust. 1 art. 114. Przy wydawaniu rozstrzygnięcia zamieszczonego w pkt. 2 wyroku Sąd Okręgowy miał jednocześnie na uwadze, iż w piśmie wszczynającym postępowanie z dnia 22 lipca 2019 r., w którym ubezpieczona powoływała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., ubezpieczona nie złożyła jedynie skargi o wznowienie postępowania administracyjnego w oparciu o art. 145a k.p.a., ale wniosła również o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania przepisu art. 25 ust. 1b uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją. Zatem organ rentowy tę część wniosku ubezpieczonej pozostawił bez rozpoznania, a zgodnie z artykułem..., gdyż nie rozstrzygnął o tym żądaniu w decyzji administracyjnej, a zgodnie z art. 464 § 1 k.p.c. odrzucenie pozwu, a taką rolę w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni odwołanie od decyzji organu rentowego, nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ, w tym przypadku Sąd przekaze sprawę temu organowi, jeżeli jednak organ ten uprzednio uznał się za niewłaściwy Sąd rozpozna sprawę. Dlatego, iż organ rentowy nie rozpoznał w ogóle żądania ubezpieczonej ponownego ustalenia wysokości emerytury w oparciu o przepisy artykułu 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd Okręgowy na podstawie powołanego art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. 2 wyroku. W przypadku uprawomocnienia się tego punktu wyroku Sąd..., organ rentowy przepraszam organ rentowy będzie miał obowiązek wydania decyzji rozstrzygającej żądanie ubezpieczonej ponownego ustalenia wysokości jej emerytury w oparciu o art. 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego orzeczono jak w pkt. 2 sentencji wyroku. Na tym ustne wygłoszenie uzasadnienia zakończono.